

Mèxic D.F., 22 de setembre del 1962

Estimats pares i Joan: ja ho tenim tot a punt: passaports, visats corresponents, reservació de passatges, etc. Si Déu vol, el 29 o el 30 d'aquest mes sortirem cap a Veracruz, on estarem 10 dies en espera del vaixell; ja els vaig explicar que ens costaran més o menys igual aquests dies d'estada a Veracruz que a Mèxic i penso que descansarem una mica els nervis. El mal és que estarem uns dies sense carta de vostès (setmanes, si comptem la travessia!). Potser podrien escriure a nom meu, a la llista de correus de Veracruz. Crec que aquesta és una solució apta per aquests casos. Nosaltres seguirem escrivint-los fins el moment d'embarcar.

Veig -i en conversa amb el Peypoch m'ho confirmà- que el problema del pis és més seriós del que ens pensàvem. Ell també creu que acabat el mes de setembre, és possible que es simplifiqui una mica. Els estrangers ocasionen l'elevació del cost de la vida a tot arreu, sobretot els qui compten amb monedes fortes; el fenomen, a Mèxic, és igual i sobretot en la qüestió dels lloguers han causat un veritable desastre "nacional". Hi ha molts americans pensionats pel govern dels EE.UU. (jubilats, mutilats de guerra, vídues, famílies de soldats destinats a ultramar, etc.) que fa temps que han descobert que amb els dòlars que cobren de llur país, convertits en pesos mexicans, poden donar-se aquí una gran vida i no els ve d'aquí. Això mobilitza la voracitat de comerciants i llogaters i tot s'apuja. Es veu que a Catalunya succeeix una cosa semblant, i segurament que a molts països d'Europa.

Junt amb aquesta carta, en cursa una altra dirigida al Manuel i a la Montserrat. No els he escrit abans perquè el temps m'empaita furiosament. Al costat de tots els tràmits que s'han de fer, he hagut d'enllestir la feina acostumada per no endarrerir-me econòmicament. Però no és pas que no comptengui o deixi d'agrair la cordial i bondadosa actitud del Manuel i la Montserrat. Estimo molt el que han fet i penso que ben aviat els ho podré expressar; de moment, els ho dic per carta...

El dimarts, dia 25 dels corrents, arriben a Mèxic l'Angel i la Quimeta. Esperaré a veure què diuen de la resta de l'import dels passatges. De totes maneres, ho solucionarem, però si ens ~~xxxx~~ donaven els diners que falten, no aniríem tan justos; el propòsit és no haver de retallar res de les 50.000 pessetes amb les quals pensem arribar a Barcelona. Ja ens adonem que és ben poc, però tot depèn de que tingui feina de seguida. En aquesta possibilitat, almenys, tothom hi coincideix i això ha enfortit les meves esperances.

La filla de l'Ursul es queda a Catalunya, almenys per un any mes, amb la idea d'arrelar-s'hi definitivament, si troba feina i els mitjans necessaris d'adaptació moral. S'adona, com tots nosaltres, que una cosa és recórrer el nostre país com a ~~una~~ turista i una altra, ben diferent, poguer-hi viure. L'Ursul passa per una crisi anímica molt forta; per una banda, té un desig enorme de retornar i, per l'altra, ho veu difícil pels lligams que li crea el seu negoci aquí: una fàbrica d'articles de goma que no li va pas massa bé, en especial ara que la majoria dels negocis estan en crisi. Van aguantant a base de préstecs i de crèdits que aconsegueix, de vegades, miraculosament. Però això salva situacions momentànies, només, i fa que vegi negre el futur. El Peypoch diu que si ven la fàbrica bé, i sinó tornarà a Catalunya de totes maneres, passant-ho de la manera que pugui. Li oferiren un empleu, al qual recorrerà en últim cas. Tot això fa que l'arribada de l'Angel Messeguer a Mèxic no li serà gaire plaent; ja deuen recordar el cas del cotxe que destruí el fill del Peypoch... Els pares de l'Angel retornen a Barcelona pel març de l'any que ve i, com els he dit repetidament, hi ha un moviment general en el sentit de donar per acabat l'exili. La cosa és saber si la nostra pàtria ens podrà absorbir a tots.

En fi: lliurem-nos, tan sols, a l'emoció immensa de retrobar-nos, pares estimats. Aquesta il·lusió, si Déu ens hi acompanya, ens donarà empenta per a superar les dificultats inicials i penso que ens rejoyenirà a tots. Ens hem d'explicar tantes coses i evocar tants records!

Han tornat a veure als Vidal? Ha refermat el seu oferiment de venir a rebre'ns a Bilbao? El Rafael, que és una mica mandra per a escriure, em deu -i deute quedarà-, carta. Però la Dolors ens en va escriure una de molt llarga, expessant una gran il·lusió pel nostre retorn. La Rosa i l'esposa del Peypoch van comprar-li una roba, o robes, que necessitava i que li portarem nosaltres. Ja tenim una colla d'encàrrecs que ens haurem d'afanyar a complir!

El Tísner i l'Arcadi van refermant els seus propòsits de retorn. L'anunci de la construcció d'una ciutat cinematogràfica a Barcelona (a semblança de la "Cinecittà" italiana) els fa l'efecte que els obre moltes perspectives i ja fan passos per a lligar caps. Però ja tenen molts problemes familiars: les dues noies grans del Tísner festejen i el fill gran de l'Arcadi -dinou anys- ja se sent més mexicà que català i no li fa gens de gràcia el retorn. Això és un dels motius que ens donen pressa: si ~~deixéssim~~ haguéssim deixat transcórrer tres o quatre anys més, hauríem topat amb dificultats més doloroses o temiques que les que ara afrontem.

Bé, pares i Joan estimats: fins a ben aviat, si Déu vol.
Una abraçada ben forta de tots nosaltres

Per